

Sygn. akt III AUa 806/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz
Protokolant: Agnieszka Zdanowicz-Martyna	

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Lublinie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o ustalenie prawa do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 17 czerwca 2014 r. sygn. akt IV U 1109/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz W. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

III AUa 806/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy w Zamościu zmienił decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. i przyznał wnioskodawcy W. K. prawo do emerytury od dnia 4 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca spełnił sporną przesłankę nabycia prawa do emerytury jaką jest legitymowanie się co najmniej 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. Do uznanego przez pozwanego okresu 11 lat 1 miesiąca

i 9 dni Sąd doliczył okresy zatrudnienia: od 21 sierpnia 1971 r. do 16 czerwca 1973 r. tj. 1 rok 9 miesięcy i 25 dni, od 1 sierpnia 1989 r. do 8 stycznia 1990 r. tj. 5 miesięcy

i 8 dni a także od 27 lipca 1974 r. do 30 czerwca 1976 r. tj. 1 rok 10 miesięcy i 3 dni.

Sąd zważył, że w tym okresie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał czynności polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wymienione są prace wymienione w wykazie oraz prace pilarza. Praca wnioskodawcy wymieniona jest w wykazie A dziale XIV prace różne poz. 25 bieżąca konserwacja agregatów, urządzeń oraz prace budowlano-montażowe na oddziałach w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie oraz w wykazie A dziale XIV poz.1 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983r. w sprawie wykazu stanowisk w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz wzrostu emerytury lub renty oraz w wykazie A dziale VI poz.1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W okresie zatrudnienia (od 27 lipca 1974 r. do 30 czerwca 1976 r.) wnioskodawca odbywał służbę wojskową od 25 października 1974 r. do 14 lipca 1975 r. Przed i po odbyciu służby pracował w warunkach szczególnych toteż Sąd Okręgowy uwzględnił powyższy okres.

W ocenie Sądu Okręgowego skarżący spełnił wszystkie warunki wymienione w treści art. 184 ust.1 i ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.).

Z tych względów i na mocy art.477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ust 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, polegające na ustaleniu, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych;

2) naruszenie prawa materialnego tj. § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia przez uznanie, że w okresie od 1 stycznia 1975 r. do 14 lipca 1975 r. W. K. wykonywał pracę w warunkach szczególnych, w sytuacji gdy odbywał wówczas służbę wojskową.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Uzasadniając apelację pozwany podniósł, że brak podstaw do uznania za pracę w warunkach szczególnych okresu odbywania służby wojskowej od 1 stycznia 1975 r. do 14 lipca 1975 r. W uchwale z dnia 6 października 2013 r. Sąd Najwyższy określił ramy czasowe umożliwiające zaliczanie okresu odbywania służby wojskowej do pracy w warunkach szczególnych tj. od 29 listopada 1967 r. do 31 grudnia 1974 r. Wnioskodawca odbywał służbę w innym okresie, zatem nie istnieją podstawy do jej uwzględnienia.

Z tych względów pozwany uznawał apelację za uzasadnioną.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Opierając się na ustaleniach faktycznych jak i rozważaniach prawnych poczynionych przez Sąd I instancji **Sąd Apelacyjny zważył co następuje:**

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny akceptuje w całości ustalenia faktyczne jak i wywody prawne

poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

W świetle art. 184 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn. Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 pkt 3 cyt. rozporządzenia wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych to okres co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, wymienionej w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

Pozwany kwestionuje wyłącznie zaliczenie przez Sąd Okręgowy do okresu pracy w warunkach szczególnych części okresu odbywania przez wnioskodawcę służby wojskowej tj. okresu od 1 stycznia 1975 r. do 14 lipca 1975 r. Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że wnioskodawca zarówno przed rozpoczęciem odbywania służby wojskowej jak i po jej zakończeniu pracował w warunkach szczególnych. Oczywistym jest, że w czasie odbywania służby skarżący nie wykonywał pracy, jednakże regulacje prawne dotyczące odbywania służby wojskowej pozwalają na zaliczenie tego okresu do okresu pracy w warunkach szczególnych.

Z treści art. 108 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. Nr 44, poz. 220) –

w wersji obowiązującej do dnia 31 grudnia 1974 r. okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby pod warunkiem zachowanie terminów, o których mowa m.in. w art. 106 ust. 1 cyt. ustawy tj. zgłoszenia powrotu do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby.

Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku

z dnia 25 lutego 2010 r., w świetle którego okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia (II UK 219/09, LEX nr 590248). Nadto w uchwale składu 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r. zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (II UZP 6/13, OSNP 2014/3/42).

Od dnia 1 stycznia 1975 r. nastąpiła zmiana art. 108 ust. 1 cyt. ustawy, który otrzymał brzmienie: „Czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby”. Ustawodawca zaakcentował wliczanie do okresu zatrudnienia okresu służby wojskowej do wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, o ile pracownik podjął pracę w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby – rezygnując z „tej samej gałęzi pracy” i stanowiąc o „tym” a nie jakimkolwiek zatrudnieniu. Zmiana przepisu nie zmieniła w sytuacji pracowników, którzy w czasie zatrudnienia zostali powołani do odbycia służby wojskowej a po jej zakończeniu wrócili w ciągu 30 dni do tego samego zakładu pracy. Czas odbywania służby pozostaje wówczas wliczony do okresu zatrudnienia

w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Jeżeli zatem przed odbyciem służby pracownik wykonywał pracę w warunkach szczególnych, po jej odbyciu zgłosił swój powrót do pracy w ciągu 30 dni i został zatrudniony w warunkach szczególnych to czas odbywania służby wlicza się do tego okresu pracy. „Wszelkie uprawnienia” o jakich stanowi cyt. przepis, to również uprawnienia emerytalne, zatem brak podstaw do wyłączenia okresu odbywania służby z okresu pracy w warunkach szczególnych, stanowiącego jedną z przesłanek nabycia prawa

do emerytury. Taki zabieg byłby sprzeczny z treścią cytowanego przepisu. Tym samym powołane wyżej poglądy Sądu Najwyższego znajdują zastosowanie również do tych pracowników, którzy odbywali służbę wojskową po 31 grudnia 1974 r.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzuty naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego i oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną w trybie art. 385 k.p.c.

Sąd Apelacyjny nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego, zaś w apelacji organ rentowy nie zgłosił zarzutów dotyczących tych ustaleń, zatem uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego wyjaśnia jedynie podstawę prawną wyroku, stosownie do treści art. 387 § 2¹ k.p.c.

Wnioskodawca jest stroną wygrywającą sprawę zatem pozwany organ rentowy na mocy art. 98 § 1 k.p.c. winien zwrócić mu poniesione koszty procesu tj. koszty zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł. Zasadzając koszty procesu Sąd Apelacyjny miał na uwadze treść § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst. Jedn. Dz.U. Nr 490 z 2013 r.).